

Turizem in gozd na Kočevskem

Tourism and the Forest in the Region of Kočevje

Anton PRELESNIK*

Izvleček

Prelesnik, A.: Turizem in gozd na Kočevskem. Gozdarski vestnik št. 3/1995. V slovenščini.

V prispevku so opisane značilnosti današnje turistične dejavnosti v kočevskih gozdovih ter prikazane možnosti in omejitve za razvoj turizma v tem prostoru. Navedeni so nekateri konkretni predlogi za njegov razvoj ter možnosti vključevanja gozdarjev pri razvoju in izvajanju turistične dejavnosti v gozdovih Kočevske.

Ključne besede: turizem, rekreacija, funkcije gozdov, raba gozdov.

Synopsis

Prelesnik, A.: Tourism and the Forest in the Region of Kočevje. Gozdarski vestnik No. 3/1995. In Slovene.

The article gives the description of the characteristics of the present tourist activity in the forests of Kočevje and the presentation of the possibilities and limitations regarding the development of tourism in the region mentioned. There are some concrete suggestions proposed regarding its development as well as the possible participation of foresters in the development and implementing of tourist activities in the forests of Kočevje.

Key words: tourism, recreation, forest functions, forest utilization.

SPLOŠNE UGOTOVITVE

GENERAL STATEMENTS

1. Turist se v gozdu ne znajde in največkrat ne občuti njegove enkratnosti. Izjema so le redki ljubitelji, ki se na obisk gozda pripravijo = vnaprej pouče in zato lahko gozd proučujejo. Iz te ugotovitve sledi, da je za predstavitev gozda potreben nekdo, ki ga pozna. Ali je to poleg gozdarja še kdo? Široko znanje o naravi gozda ima le gozdar, oni drugi se lahko le nauči razlage na posameznih točkah turističnega izleta. Problem je v tem, ker turistično vodenje ni dejavnost zaposlenih v Zavodu za gozdove Slovenije.

2. To ugotovitev dokazuje dejstvo, da se danes zelo malo ljudi – turistov napoti v gozd, kljub temu da za to ni nobene omejitve. Velika večina Slovencev gozda še ne mara, ker o njem premalo ve in ga tudi ne občuti kot ohranjeno naravo. Zelo lepo se to opazi pri obisku pragozdov – kjer obiskovalci v veliki večini ne začitijo neokrnjene narave. Tudi med tujci je razlika – Nemci,

Avstrici, Švicarji gozd drugače občutijo kot Francozi. Gre za splošno kulturo narodov in tukaj Slovenci ne stojimo visoko.

3. Odpiranje gozdov, jam in redkih rastišč rastlin prinaša s seboj dodatne težave. Redka favna in flora sta izpostavljeni in omogočeno je njeno ropanje. Nevarni so tako znanstveniki kot zbiralci in na to moramo biti pripravljene. Vprašanje je, kako zavarovati naše naravno bogastvo? Samo z nedorečeno zakonodajo, brez ustreznega nadzora bomo doživeli enak neuspeh, kot smo ga pri prepovedi nabiranja gob. V naši, še anarholiberalni družbi, so potrebni trši prijemi za zavarovanje narave kot v starih demokracijah. Nekdo je dal takšno primerjavo: v naših razmerah lahko avto ustavi le na cesto zavaljena skala – v urejenih razmerah zadošča prometni znak.

4. Množični turizem je v gozdovih možen le omejeno in na vnaprej dobro pripravljenih območjih, vendar zanj še nismo zreli. Včasih zadošča le nekajurna vožnja avtobusa skozi gozd s krajšimi razlagami, kar pa je zopet povezano z vodenjem. Kakovosten in gozdu prijazen je lahko le turizem manjših skupin in posameznikov.

5. V občini Kočevje ni turistične agencije in tudi ne usmerjevalca turizma. Vse, kar

* Spec. A. P., dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje, 61330 Kočevje, Rožna ul. 39, SLO

se dogaja na tem področju, se dogaja "ad hoc" – največkrat na škodo ugleda Kočevske. Gozdarji nismo poklicani, da bi vodili turistično politiko občine, pomagamo pa vedno, kadar nas zaprosijo za pomoč.

Sklep

Naštete probleme lahko rešimo le z ustreznimi terensko službo = nadzorom. Na Kočevskem bi lahko organizirala nadzor in vodenje le uprava Kočevskega naravnega parka. Bistveno pa bi bilo sodelovanje s turističnimi agencijami.

KONKRETNE AKCIJE V GOZDOVIH KOČEVSKJE CONCRETE ACTIONS IN THE FORESTS OF KOČEVJE

Že desetletje in več gozdarji organiziramo propagandne akcije, ki imajo namen približati gozd mladini in odraslim. Seveda to ni turizem, vendar nam ta dejavnost omogoča oblikovati izhodišča za turistično dejavnost v gozdovih Kočevske. Za turizem v drugih delih Kočevske gozdarji nismo kompetentni dajati mnenje.

Pri obravnavanju bomo skušali biti čim bolj konkretni, da bi se pokazala morebitna uporabnost naših akcij za turistično ponudbo Kočevske.

1. Hotel Valentin in motel Jasnica omogočata bivanje okoli 120 gostom. Zasedenost obeh objektov je skromna, ker ni poskrbljeno za turistično infrastrukturo. Z manjšim vlaganjem bi lahko pritegnili obiskovalce, ki bi v bližini in daljni okolici Kočevja – v naravi in kulturni dediščini – našli dovolj zanimivosti. Gozd sega v neposredno bližino Kočevja, zato ni težko pripraviti primerno turistično ponudbo.

2. Gozdarji smo že uredili Roško pešpot, ki popotnika tri dni vodi skozi gozdove Roga – vmes je omogočeno bivanje v gozdnih kočah. Ker ni propagande, je obisk te poti skromen. Načrtujemo še dve podobni poti in izdajo vodnika po Roški poti. Vprašanje je, kje dobiti sredstva, ker to pač ni dejavnost, ki jo je pripravljen financirati Zavod za gozdove Slovenije oziroma Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Vsa dobra volja se ustavi pri pomanjkanju denarja. Nedvomno je to sedaj najbolj primerna, takoj izvedljiva in najcenejša vrsta turizma, prijaznega gozdu. Zaradi fizičnih naporov pa to nikoli ne bo množičen turizem, ampak bo prihranjen za izbrance.

3. Pri strokovnih ekskurzijah, ki prihajajo na Kočevsko, gre za neke vrste "strokovni turizem". Tujci

pridejo k nam na ogled, ki je bolj ali manj strokoven, večkrat tudi prenoče in naroče hrano. Pogosto je v program vključen obisk trgovine z suho robo v Ribnici in lončarja v Prigorici. Če je le možno, goste sprejmemo že kje na obrobju, tako da čim več izvedo o krajih pred Kočevsko. Marsikdo se po takšni ekskurziji še vrne na Kočevsko sam, z družino ali s sodelavci. S turistično ponudbo bi se takšna strokovna ekskurzija obogatila – sedaj ostaja le v domeni gozdarjev.

4. Letošnja zima je ponovno pokazala, kako neizkoriščena je Kočevska. Sneg na planotah omogoča čudovite pohode na smučeh, ki bi lahko bili večdnevni ali samo enodnevni (bivanje v Kočevju?). Za to dejavnost so potrebni le organizatorji – sneg in kočje za bivanje so v gozdovih. Edine smučine ostajajo sedaj za gozdarji, ki se podajajo na zasnežene gozdne ceste.

5. Turistična ponudba so tudi gozdne učne poti, namenjene izobraževanju, ki pa pritegnejo tiste, ki jih zanima narava. Na njih vodenje ni potrebno, ker nas vodijo "vodniki" – knjižice. Z dodatno gostinsko ponudbo lahko takšna gozdna učna pot pomeni koristno turistično točko zlasti za enodnevne turiste in družinske izlete.

6. Vsako leto sprejmemo in vodimo po gozdovih več kot 1.500 učencev in dijakov. Ta prva seznanitev z gozdom pri marsikom pusti sledove, tako da se še vrne v naravo Kočevske. Torej je to naložba, ki se že sedaj obrestuje. K nam pripeljejo učence učitelji, ki so bili kot dijaki v naših gozdovih. Pri tem delu je nujna kontinuiteta, ki pomeni vsakoletno naraščanje števila obiskovalcev v naših gozdovih.

7. Zeleni turizem je v naših razmerah malo znan pojem gozdu prijaznega turizma. Kočevski gozdovi skrivajo množico večjih in manjših gozdnih koč. Z manjšimi vlaganji je te kočje možno urediti za krajše bivanje ljudi, ki si žele miru in narave. Sedaj so vse te kočje malo izkoriščene, čeprav jih je velika večina dana v najem. Lahko bi pomenile svojevrstno turistično ponudbo za domače in tuje ljubitelje gozda, ki žele gozd spoznavati prek bivanja v njem.

Za izkoriščanje teh koč je treba:

1. najti lastnika,
2. poiskati denar za obnovo in nujno opremo,
3. najti turistično agencijo, ki bi bila voljna z njimi tržiti (idealna bi bila tudi v tem primeru bodoča uprava Kočevskega naravnega parka).

Namesto da bi kočje v kočevskih gozdovih že danes služile tej za gozd najbolj prijazni obliki turizma, so razen izjem le neznansko breme, ki ga nihče noče prevzeti nase.